

ผลการสำรวจความเห็นของนักธุรกิจตามโครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจ/ธุรกิจ

ระหว่าง

ธนาคารแห่งประเทศไทยกับนักธุรกิจในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(Business Liaison Program)

ระหว่างเดือน มกราคม – มีนาคม 2552

ผลการสำรวจความเห็นของนักธุรกิจ จำนวน 38 ราย ในจังหวัดขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา และอุบลราชธานี ซึ่งประกอบด้วย ธุรกิจค้าปลีกขนาดใหญ่ (Modern trade) ธุรกิจโรงแรม ตัวแทนจำหน่ายเครื่องดื่มน้ำที่มีแอลกอฮอล์ จำหน่ายรถยนต์ เครื่องจักรกล การเกษตร เครื่องใช้ไฟฟ้า เฟอร์นิเจอร์ วัสดุก่อสร้าง รับเหมาก่อสร้าง ธนาคารพาณิชย์ โรงสี ธุรกิจส่งออกไก่ปรุงสุก และสิ่งทอ ผลิตเครื่องดื่มน้ำที่มีแอลกอฮอล์ ผลิตเครื่องจักรกลเกษตร ผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และผลิตชิ้นส่วนยานยนต์

โดยประเด็นสำคัญในการสำรวจได้แก่ สภาวะธุรกิจโดยรวมของปี 2551 และแนวโน้มในปี 2552 การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน ภาวะการลงทุน การส่งออก และภาวะด้านแรงงาน ซึ่งสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

สภาวะธุรกิจ

ธุรกิจส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว ตั้งแต่ไตรมาสที่ 4 ปี 2551 ส่งผลให้ยอดขายการผลิตและยอดขายส่วนใหญ่ลดลงต่อเนื่องถึงไตรมาส 1 ปี 2552 โดยธุรกิจที่มียอดขายลดลงมากได้แก่ ธุรกิจตัวแทนจำหน่ายรถยนต์ ธุรกิจตัวแทนจำหน่ายรถไถเดินตาม ผู้ผลิตโซ่คัทพ์ รวมทั้งผู้ผลิตและส่งออกชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ผลิตและส่งออกไก่ปรุงสุก อย่างไรก็ตาม ยังมีบางธุรกิจที่มียอดขายเพิ่มขึ้น ได้แก่ ธุรกิจตัวแทนจำหน่ายเครื่องจักรกลเกษตร (รถแทรกเตอร์และรถไถนั่งขับ) ธุรกิจค้าปลีกขนาดใหญ่ (Modern Trade) ธุรกิจค้าวัสดุก่อสร้าง รับเหมาก่อสร้าง ตัวแทนจำหน่ายปูนซีเมนต์ และธุรกิจผลิตและส่งออกชุดกีฬาและชุดชั้นใน

สำหรับแนวโน้มในปี 2552 ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ปรับลดเป้าหมายยอดขายลงประมาณร้อยละ 10 – 50 เนื่องจากอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ลดลงในไตรมาสที่ 4 ปี 2551 และการคาดการณ์ว่า ภาวะธุรกิจโดยรวมจะชะลอตัวอย่างต่อเนื่องตามภาวะเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยลบด้านอื่น ๆ ได้แก่ ผู้บริโภคมีพฤติกรรมระมัดระวังการใช้จ่ายโดยเฉพาะสินค้าอุปโภคบริโภค ซึ่งผู้บริโภคจะซื้อเฉพาะสินค้าที่จำเป็นและเน้นสินค้าที่ราคาถูก การที่สถาบันการเงินเพิ่มความเข้มงวดในการพิจารณาสินเชื่อ ราคาสินค้าเกษตรที่คาดว่าจะชะลอลง ภาวะธุรกิจสิ่งทอมียอดส่งออกที่ลดลงและเริ่มปรับลดชั่วโมงการทำงานลง ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จึงปรับตัวโดยเน้นการบริหารจัดการเพื่อลดต้นทุนการดำเนินงาน และดำเนินกิจกรรมทางการตลาดอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ โดยให้ความสำคัญกับการสร้างความพึงพอใจสูงสุดแก่ลูกค้าเป็นสำคัญ สำหรับการส่งออกที่ยังมีแนวโน้มขยายตัวได้ต่อเนื่อง ได้แก่ ธุรกิจรับจ้างผลิตเสื้อผ้ากีฬาซึ่งมีความต้องการจากทั่วโลก

การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน

การอุปโภคบริโภคภาคเอกชนคาดว่าโดยรวมจะยังคงชะลอตัวลงต่อเนื่อง โดยสะท้อนจากการที่ธุรกิจต่าง ๆ มีการปรับลดเป้าหมายยอดขายในปี 2552 ลง ได้แก่ ธุรกิจตัวแทนจำหน่ายรถยนต์ ธุรกิจจำหน่ายเครื่องใช้ไฟฟ้า สำหรับธุรกิจค้าปลีกสินค้าอุปโภคบริโภคที่มีความจำเป็นยังมียอดขายที่ทรงตัว อย่างไรก็ตาม ยังมีปัจจัยบวกหลายด้านที่คาดว่าจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นและกระตุ้นการใช้จ่ายของผู้บริโภคให้ดีขึ้น ได้แก่ สถานการณ์การเมืองที่มีแนวโน้มชัดเจนขึ้น มาตรการในการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ ราคาน้ำมันและอัตราดอกเบี้ยที่ปรับตัวลดลง และการดำเนินกิจกรรมทางการตลาดอย่างต่อเนื่องของผู้ประกอบการตลอดทั้งปี นอกจากนี้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของส่วนราชการในบางจังหวัดจะช่วยในการกระตุ้นการใช้จ่ายในพื้นที่เพิ่มขึ้น

ภาวะการลงทุน

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่มีแผนการลงทุนใหม่ เนื่องจากการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ มีเพียงธุรกิจตัวแทนจำหน่ายรถยนต์บางยี่ห้อ ตัวแทนจำหน่ายรถแทรกเตอร์

และรถไถนึ่งข้าว และธุรกิจโรงแรม ซึ่งส่วนยานยนต์ ฟาร์มไข่ไก่ ที่มีการลงทุนเพิ่ม แต่ใช้เงินลงทุนไม่สูงมาก ส่วนที่มีแผนการลงทุนอยู่แล้วก็ต้องชะลอโครงการ เช่น โครงการสร้างโรงภาพยนตร์ของธุรกิจค้าปลีกรายใหญ่ในท้องถิ่นของจังหวัดชัยภูมิ และโครงการซื้อเครื่องจักรเพิ่มเติมของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างซึ่งต้องชะลอโครงการ เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ชะลอการให้สินเชื่อ อย่างไรก็ตาม ยังมีบางธุรกิจซึ่งมีการขยายการลงทุนอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ธุรกิจส่งออกไก่ปรุงสุก ที่ขยายการลงทุนในธุรกิจโรงแรม และห้างสรรพสินค้ามูลค่าประมาณ 500 ล้านบาท โดยใช้เงินลงทุนของตนเอง และการขยายกำลังการผลิตของธุรกิจรับจ้างผลิตเสื้อผ้ากีฬา และชุดชั้นในเพื่อการส่งออก เพื่อรองรับแผนการขยายตลาดในต่างประเทศ ซึ่งธุรกิจมีความเชื่อมั่นว่าสามารถแข่งขันได้ด้านคุณภาพสินค้า และมีผู้ประกอบการบางรายเริ่มไปลงทุนเพื่อเก็งกำไรในทองคำซึ่งมีแนวโน้มปรับราคาสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การส่งออก

การส่งออกที่ชะลอตัวอย่างชัดเจน ได้แก่ การส่งออกไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งได้แก่ธุรกิจส่งออกไก่ปรุงสุก และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีคำสั่งซื้อลดลงถึงร้อยละ 50 และ 70 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ธุรกิจไก่ปรุงสุกยังคงรักษาอัตราการการผลิตให้คงเดิม เนื่องจากคาดว่าจะยังสามารถขยายตลาดในประเทศญี่ปุ่นเพื่อชดเชยคำสั่งซื้อที่ลดลงได้และยังต้องการรักษาการจ้างแรงงานไว้เช่นเดิม ส่วนธุรกิจผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์จะขยายตลาดในประเทศเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ธุรกิจรับจ้างผลิตชุดกีฬา และชุดชั้นในเพื่อการส่งออกยังคงขยายตัวได้ต่อเนื่อง โดยมีแผนที่จะเพิ่มกำลังการผลิตเพื่อรองรับการขยายตลาดในต่างประเทศเพิ่มขึ้น

ภาวะด้านแรงงาน

ธุรกิจส่วนใหญ่มีการวางแผนเพื่อการปรับตัวด้านแรงงาน โดยจะไม่รับพนักงานทดแทนเมื่อมีการลาออก ทั้งนี้ ธุรกิจสิ่งทอยังไม่มีแผนการปรับลดแรงงานลง แต่ลดการทำงานล่วงเวลา เนื่องจากการฝึกฝีมือและทักษะทำได้ยากและต้องใช้เวลา ผู้ประกอบการบางรายมีข้อดกลงให้ลดวันทำงาน โดยยังคงจ่ายค่าจ้างสำหรับวันที่ให้หยุดร้อยละ 75

อย่างไรก็ตาม ยังมีธุรกิจที่มีความต้องการจ้างงานเพิ่มขึ้นเพื่อรองรับการขยายสาขาได้แก่ ธุรกิจธนาคารพาณิชย์ และธุรกิจค้าวัสดุก่อสร้าง รวมทั้งธุรกิจรับจ้างผลิตชุดกีฬา และชุดชั้นในเพื่อการส่งออกซึ่งมีแผนการรับพนักงานเพิ่มจำนวนมาก

ข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการ

- 1) ปัจจุบันอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยังมีอัตราที่สูงไม่เอื้อต่อการลงทุน และการแข่งขัน นอกจากนี้ค่าธรรมเนียมการโอนเงินระหว่างประเทศที่ธนาคารพาณิชย์เรียกเก็บมีอัตราสูงถึงครั้งละ 500.00บาท
- 2) ดอกเบี้ยสินเชื่อบัตรเครดิต และสินเชื่อส่วนบุคคล ที่เรียกเก็บอัตราร้อยละ 20 - 28 ถือว่าสูงเกินไป เป็นภาระกับพนักงานของบริษัทค่อนข้างมาก
- 3) ธนาคารแห่งประเทศไทยควรปรับลดเกณฑ์รายได้ขั้นต่ำในการขอทำบัตรเครดิตจากเดิมที่กำหนดไว้ไม่ต่ำกว่า 15,000 บาทต่อเดือน เป็นไม่ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน เพื่อเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้บริโภค
- 4) ธนาคารแห่งประเทศไทยควรมีโครงการเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการในธุรกิจต่าง ๆ เช่นที่เคยมี ซึ่งจะช่วยกระตุ้นหรือพยุงเศรษฐกิจได้อีกทางหนึ่ง
- 5) สถาบันการเงินควรจะใช้หลักเกณฑ์การพิจารณาการให้สินเชื่อ จากการหมุนเวียนเงินสดในบัญชี ความสามารถในการชำระคืน แทนการพิจารณาจากหลักทรัพย์ค้ำประกัน
- 6) นโยบายการประกันการว่างงาน และประโยชน์ทดแทนผู้ประกันตนของภาครัฐที่ยังไม่รัดกุม อาจจะเป็นการสนับสนุนทางอ้อมให้แรงงานสมัครใจเป็นผู้ว่างงาน เนื่องจากต้องการได้เงินทดแทนการว่างงาน

ส่วนวิชาการ สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

มีนาคม 2552